

Sygn. akt VIII Pa 115/18

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2019r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Tyrka (spr.)

Sędziowie: SSO Jolanta Łanowy-Klimek

SSR del. Anna Capik-Pater

Protokolant: Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2019r. w Gliwicach

sprawy z powództwa M. M. (1) (M.)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Z.

o wydanie świadectwa pracy

na skutek apelacji syndyka masy upadłości E.-Odlewy Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Z.

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 21 maja 2018 r. **sygn. akt** IV P 187/18

postanawia:

odrzuć apelację.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Grzegorz Tyrka (spr.) (-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

VIII Pa 115/18

UZASADNIENIE

Powód M. M. (1) domagał się, aby pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Z. wydała mu świadectwo pracy, w którym wskaże, że był on zatrudniony w okresie od dnia 3 grudnia 2010 roku do dnia 30 listopada 2016 roku, i świadczył pracę na stanowiskach: operatora wielostanowiskowego – ślusarza, ślusarza, i stosunek pracy uległ rozwiązaniu z zachowaniem okresu wypowiedzenia.

Na uzasadnienie podano, że pozwana nie wydała powodowi świadectwa pracy w związku z brakiem osoby umocowanej do reprezentacji spółki. Dnia 18 stycznia 2017 roku Sąd Rejonowy ogłosił upadłość likwidacyjną pozwanej spółki i ustanowił syndyka. Powód podał, że roszczenie o wydanie świadectwa pracy nie dotyczy masy upadłości i

postępowanie może być prowadzone przeciwko upadłemu. Syndyk masy upadłości jest osobą wykonującą za pracodawcę czynności z zakresu prawa pracy i winien w imieniu upadłego wystawić świadectwo pracy. Powód przyznał, że syndyk masy upadłości nie był jego pracodawcą.

Pozwana reprezentowana przez syndyka masy upadłości wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że pozwana nie mogła wystawić powodowi świadectwa pracy, bowiem po ogłoszeniu upadłości akta osobowe byłych pracowników zostały przekazane do podmiotu zajmującego się archiwizacją dokumentów. Nadto, akta osobowe powoda są niekompletne. Pozwana zwróciła uwagę na konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego, a to z akt osobowych, z zeznań przełożonego powoda, celem ustalenia treści świadectwa pracy.

Wyrokiem z dnia 21 maja 2018 roku Sąd Rejonowy w pkt. 1 z obowiązał pozwaną do wydania powodowi w terminie 14 dni świadectwa pracy stwierdzającego, że powód był zatrudniony u pozwanej w okresie od dnia 3 grudnia 2010 roku do dnia 30 listopada 2016 roku na stanowisku operator wielostanowiskowy – ślusarz, a stosunek pracy został rozwiązany przez powoda z zachowaniem okresu wypowiedzenia, w pkt. 2 oddalił powództwo w pozostałym zakresie, w pkt. 3 odstąpił od obciążenia pozwanej kosztami procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód był zatrudniony u pozwanej na stanowisku operatora wielostanowiskowego - ślusarza w okresie od dnia 3 grudnia 2010 roku do dnia 30 listopada 2016 roku. Powód wypowiedział umowę o pracę ze skutkiem na dzień 30 listopada 2016 roku. Pozwana nie wydała powodowi świadectwa pracy, bowiem nie posiadała organów uprawnionych do reprezentacji. Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2017 roku Sąd Rejonowy ogłosił upadłość likwidacyjną pozwanej. Syndyk masy upadłości odmówił powodowi wydania świadectwa pracy.

Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie na mocy art. 97 § 1 k.p.

Sąd Rejonowy podzielił pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym syndyk masy upadłości jest z mocy art. 3¹ k.p. organem uprawnionym do dokonywania czynności w sprawach pracowniczych, mimo działania organów upadłego pracodawcy (wyrok z dnia 18 czerwca 2002 roku, w sprawie I PKN 171/01, opublikowany w OSNP z 2004 roku, Nr 7, poz. 121).

Sąd Rejonowy oddalił powództwo w zakresie przyjęcia, że powód świadczył pracę na stanowisku ślusarza. Sąd Rejonowy o kosztach procesu orzekł na mocy art. 102 k.p.c.

Apelację wywiódł syndyk masy upadłości w części dotyczącej pkt. 1 wyroku, domagając się uchylecia wyroku Sądu Rejonowego w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, z uwzględnieniem kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

Syndyk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenia przepisów prawa, a to:

1. art. 97 § 1 k.p. i art. 97 § 2 k.p. w związku z § 2 ust. 1 pkt. 2 oraz pkt. 6-19 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2016 roku w sprawie wydania świadectwa pracy poprzez niezastosowanie wskazanych norm i zobowiązanie pozwanej do wydania niepełnego, a przez to niezgodnego z prawem świadectwa pracy,
2. art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie postępowania dowodowego w zakresie niezbędnym dla ustalenia pełnej treści świadectwa pracy,

3. art. 468 § 1 i § 2 pkt. 4 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i niedokonanie przez Sąd Rejonowy niezbędnych ustaleń mających na celu prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy, poprzez ustalenie wszystkich wymaganych przepisami prawa elementów świadectwa pracy;

4. art. 472 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy dowód z akt osobowych i innych dokumentów pracowniczych był niezbędny w celu rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja syndyka masy upadłości podlega odrzuceniu.

Bezsporne w niniejszej sprawie jest, że powód rozwiązał umowę o pracę przed ogłoszeniem upadłości likwidacyjnej pozwanej spółki, która nie posiada organu - zarządu. Roszczenie powoda ma charakter niemajątkowy i nie dotyczy masy upadłości. Powód oznaczył stronę pozwaną w postaci (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Z.. Powód wskazał, że w związku z brakiem organów - zarządu, pozwaną spółkę reprezentuje syndyk masy upadłości. Odpowiedź na pozew sporządziła pozwana spółka w upadłości likwidacyjnej, którą reprezentował syndyk masy upadłości. Wyrok Sąd Rejonowego zapadł przeciwko pozwanej spółce w upadłości likwidacyjnej a nie syndykowi masy upadłości.

Zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe (jednolity tekst Dz.U. z 2017 roku, poz. 2344) po ogłoszeniu upadłości postępowania sądowe, administracyjne lub sądowo-administracyjne dotyczące masy upadłości mogą być wszczęte i prowadzone wyłącznie przez syndyka albo przeciwko niemu; natomiast ust. 2 stanowi, że postępowania, o których mowa w ust. 1, syndyk prowadzi na rzecz upadłego, lecz w imieniu własnym.

Z cytowanej normy prawnej wynika, że syndyk jest legitymowany do występowania tylko w sprawach dotyczących masy upadłości; natomiast w sprawach, które nie dotyczą masy upadłości, legitymację zachowuje upadły. Należy zauważyć, że nie dotyczą masy upadłości postępowania o roszczenia niemajątkowe, do których zalicza się roszczenie o wydanie lub sprostowanie świadectwa pracy. Dodatkowo, nie dotyczą masy upadłości sprawy o roszczenia, które ze względu na swój charakter nie podlegają zaspokojeniu z masy. Zatem w sprawach nie dotyczących masy upadłości, upadły może osobiście występować w procesie. Upadły może być stroną w każdym postępowaniu i we wszystkich sprawach, których wynik nie dotyczy masy, a więc w sprawach niemajątkowych i w sprawach majątku nienależącego do masy. Należy przypomnieć, że ogłoszenie upadłości nie pozbawia nigdy upadłego zdolności procesowej. Syndyka nie można zaś uważać za przedstawiciela ustawowego upadłego, jak uczyniono to przed Sądem Rejonowym. Należy wskazać, że przytoczony przez Sąd Rejonowy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2002 roku, w sprawie I PKN 171/01 zapadł w innym stanie faktycznym i prawnym. Nadto, przytoczony przez Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu wyrok Sądu Najwyższego prowadzi do sprzeczności treści orzeczenia z jego pisemnym uzasadnieniem. Sąd Rejonowy w oznaczeniu strony pozwanej w wyroku wskazał spółkę w upadłości; natomiast z wyżej cytowanego wyroku Sądu Najwyższego wynika, że stroną pozwaną jest syndyk masy upadłości.

Należy przypomnieć, że upadły, który jest osobą prawną, dokonuje czynności procesowe przez swoje organy albo przez osoby uprawnione do działania w ich imieniu (art. 67 k.p.c.), a nie przez syndyka masy upadłości, który nie jest ani organem spółki, ani jej przedstawicielem. Syndyk masy upadłości i upadły to dwa różne podmioty.

W niniejszej sprawie syndyk masy upadłości nie jest osobą wykonującą za pracodawcę czynności z zakresu prawa pracy i nie może w imieniu upadłego wystawić świadectwo pracy.

Na rozprawie apelacyjnej dnia 17 stycznia 2019 roku profesjonalny pełnomocnik syndyka masy upadłości wskazał, że apelację wywiódł syndyk masy upadłości, który jest stroną pozwaną w niniejszym postępowaniu.

Dotychczasowe rozważania prawne na kanwie niniejszej sprawy wskazują, że apelację od wyroku Sądu Rejonowego wywiódł podmiot, który nie był stroną postępowania przed Sądem I instancji. Stroną postępowania jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Z..

Należy wskazać, że legitymacja do wniesienia apelacji od wyroku przysługuje tylko stronie, której dotyczy ten wyrok, przez co należy rozumieć, że wyrok zawiera rozstrzygnięcie (pozytywne lub negatywne) o żądaniu, z którym ta strona wystąpiła (jako powód) lub które przeciwko niej zostało skierowane (jako pozwanemu).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażony został pogląd, zgodnie z którym przyczyną niedopuszczalności wniesienia apelacji jest nieistnienie po stronie apelującego interesu w zaskarżeniu (gravamen) – postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2010 roku, w sprawie I CZ 19/10, opublikowany w Lex nr 686085. Interes w zaskarżeniu orzeczenia występuje wówczas, gdy środek odwoławczy wnosi strona, która jest pokrzywdzona orzeczeniem.

Na mocy art. 373 k.p.c. w związku z art. 370 k.p.c. należało odrzucić apelację syndyka masy upadłości jako niedopuszczalną.

Sąd Okręgowy dostrzega, że wyrok Sądu Rejonowego zapadł w nieważnym postępowaniu. Norma prawna zawarta w art. 379 pkt. 2 k.p.c. stanowi, iż nieważność postępowania zachodzi, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, organu powołanego do jej reprezentowania lub przedstawiciela ustawowego, albo gdy pełnomocnik strony nie był należycie umocowany. Zgodnie z brzmieniem art. 67 § 1 k.p.c., osoby prawne dokonują czynności procesowych przez organy uprawnione do działania w ich imieniu. Norma ta nawiązuje do art. 38 k.c., wedle którego osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i w opartym na nim statucie. Skoro upadły, będący osobą prawną, nie ma organu (zarządu), to rolą Sądu Rejonowego było zawieszenie postępowania na podstawie art. 174 § 1 pkt. 4 k.p.c. Jeżeli mimo zaistnienia przesłanek postępowanie nie zostało zawieszono, to na podstawie art. 379 pkt. 2 k.p.c. dotknięte jest ono nieważnością. Wydanie wyroku z udziałem upadłego reprezentowanego przez syndyka a nie przez zarząd skutkuje nieważnością postępowania na podstawie art. 379 pkt. 2 k.p.c. Natomiast syndyk masy upadłości nie jest uprawniony do wykonania wyroku Sądu Rejonowego, bowiem nie reprezentuje upadłego.

SSR del. Anna Capik-Pater SSO Grzegorz Tyrka (spr.) SSO Jolanta Łanowy-Klimek

Sędzia Przewodniczący Sędzia